

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Féltre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A kereskedők záróideje.

Zombor, július 1.

Talán senki se rabja annyira foglalkozásának, mint a kereskedő, aki közvetlenül a fogyasztókkal van érintkezésben. Nemcsak hogy finomnak, udvariasnak, bizonyos tekintetben műveltnek, szolgálatra késznek kell lennie, de megköveteli tőle a társadalom is, hogy a kereskedő ott legyen minden humánus, kulturális mozgalomban, még pedig nemcsak mint szemlélő, hanem mint adakozó és együttműködő.

De maga a kereskedő is szinte telhetetlen munkájában önmagával és alkalmazottaival szemben. Ezért igyekszik üzletét minél előbb hozzáférhetővé tenni a közönségnek és szívós makacssággal igyekszik kihuzni a munkaidőt, ameddig csak lehet. Nálunk például este 8 óráig.

Ez a rengeteg hosszú idő nincs hasznára a kereskedőnek, a boltosnak és nincs rá szüksége a közönségnek. Mert a fogyasztást nem fokozzák a kinyitott boltok. Senki sem azért megy az üzletbe, mert már, vagy még nyitva

van, hanem, mert valamely irányú szükségletet kell fedeznie. Ezt pedig akkor is megtenné, ha az üzlet nem esti 8 óráig, hanem mondjuk csak 6-ig volna nyitva. És ha esetleg egyik nap már nem volna a beszerzésre ideje, biztosan megteszi a következő napon és pedig ugyanannál a kereskedőnél, akihez bizalma, szokása vagy egyéb ok vezetni szokta.

De meg a publikum ez irányban szoktatható is. Amint tudja, hogy a postára csak bizonyos ideig mehet levelet, pénzt és csomagot feladni, úgy alkalmazkodik a boltok kiszolgálásának idejéhez is: és napi szükségleteit idejekorán fedezni fogja akkor, amikor a kereskedő rendelkezésére áll.

Ezért bizonyos irigységgel nézik a kereskedelmi alkalmazottak, mikor d. u. 6 órakor az iparosok felszabadulnak testi munkájuk alól, hogy a nap hátralevő idejét tetszés szerint tölthessék, míg a boltosok csak 8 órakor válnak szabadokká. Azt az ellenvetést nem fogadjuk el, hogy az iparos munkája terhesebb. Minden munkát súlyossá tesz a folytonosság és a hosszú munkaidő.

De, amint kimutattuk, nincs is szükség a boltok nyitvatartásának idejét gummiszerűen nyújtani. Ellenben az alkalmazottnak igenis szüksége van arra, hogy néhanapján ők is automata gépekből emberekké legyenek, hogy családjukkal is együtt lehessenek naponkint, hogy a társas együttélés nyújtotta szellemi élvezetektől szintén kivehessék részüket.

Okos volt Nagy Károly császár, aki úgy osztotta be idejét, hogy három nyolc-nyolc óráig égő gyertya szerint igazodott. Az egyik gyertya a munkáé, a másik a szórakozásé, a harmadik a pihenésé volt. A mai szocialista jelszavak nem ujak már. Károly is alkalmazta őket. Igaz, hogy ő császár volt. De akár mint nézzük ezt a kérdést, egy bizonyos, az, hogy minden embernek joga van követelni, hogy olyan foglalkozást nyujtsanak részére, mellyel testi és szellemi egészségét megőrizheti. A kereskedőnél tisztára méltányossági kérdés, hogy a közönség — legalább nyáron — a testet és lelket élő hosszú üzleti szolgálattól fölmentse. És bizonyos dolog az, hogy a közönség hamar

A feloldatlan hetes hangzat.

(Vége.)

Alig telt el egy hét, s megint levelet kaptam ismeretlenemtől, még pedig az elsőnél sokkal szellemesebbet. Örömet fejezte ki a felett, hogy csekély sorai — ha tudniillik nem pusztá udvariasságból irtam — újabb erőt adnak az általam oly igazán festett pályán, melyen egy nagy zeneköltőt sohasem tudnak eléggé méltányolni.

— Volna bár sok ily derék nő — gondoltam magamban — úgy soha egy kritikuskak se köszönnék.

A levél végén sajnálkozva vallotta meg, hogy nem tudja, mit neveznek hetes hangzatnak; sajnálkozva, mert ha tudná, úgy kétségkívül inkább élvezhetné azt, amit sajtóhibának nézett. Egyszersmind fel is szölitott, hogyha időm enged, s terhemre nincs: egy-két szóval magyarázzam meg: mi az a hetes hangzat?

Válaszomban minden elmésségemet összeszedtem. A hetes hangzatra vonatkozólag megjegyeztem, hogy magyarázatom megérthetése bizonyos elméleti előismereteket tételez föl.

Ez természetesen egy harmadik levelet vont maga után, melyben ismeretlenem töredelmesen megvallotta, hogy ámbár könnyedséggel zongorázik, műkedvelői hangversenyekben is részt vesz, de elméleti ismerete semmi sincs. Azonban tanácsomat kérte egy könnyen megérthető összhangzat-tan iránt, melyből a harmónia elemeit megtanulhassa. Együttal elmondott egyet-mást eddigi életéről, megemlítvén, hogy özvegy, ami fokozta kíváncsiságomat és gyengéd érzelmekkel ostromolta szívemet.

Levelét nagy örömmel olvastam, mint szintén az utóiratot, melyben — hő érzelmektől indítva — nyilvánította, mennyire szeretné ismerni nemcsak műveimet, hanem a személyemre vonatkozó körülményeket és

eseményeket is, amik művészetem kifejtésére befolyással voltak.

Világosan láttam innen, hogy szellemes özvegyem gyengéd érzelmektől zaklatott állapotomhoz hasonlóan szenved s készséggel ragadtam tollat, szintén megismertetni körülményeimmel, melyek közé a többenél olvashatóbb, kerek betűkkel iktattam, hogy még eddig — sohasem lévén nő — nem élveztem azt a boldogságot, amit nő ember élvezhet. Utóiratilag pedig arra a vakmerőségre is vetemedtem, hogy oly szellemesen vázolt életirata mellé a fényképét is kértem. Mert csak így lehet teljes fogalmam egy lényről, akit szép szellemeért oly nagyon tisztetek.

A válasz nem késett. Igérve volt benne újabb óhajom rövid idő alatti teljesítése, oly kikötés mellett, hogy én is megküldjem arcképemet, szintazon okból, mert egy nagyra becsült művésztől csak úgy lehet helyes fogalmat szerezni, ha földi része is előttünk áll.

Siettem egy fotográfushoz s hogy egészen

HONI GYÁRTMÁNYU
szalma- és nemezkalapok, nyakkendők, nap-
és esőernyők, keztyűk, kefeárúk, utazó ko-
-- sarak, villanyos csillárok olcsó áron. --

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR. KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TŐZSDE MELLETT.

megszokná és méltányolná az új rendet, az üzleteknek nyáron át korábban való bezárását és vásárolni valót hamarabb szerezne be. S min fordul meg a kereskedők nyári robotjának mai súlyos kényszere? Azon, hogy a kereskedő urak legyenek szolidárisak. Közzenek egy ívet maguk között és állapodjanak meg, hogy a nyári hónapokban kivétel nélkül este 7 órakor bezárják üzleteiket. Ha erre egyetemlegesen kötelezik magukat, akkor anélkül, hogy bárkinek kára származnék belőle, kereskedők és alkalmazottak megszabadulnak pályájuknak mostani szinte elviselhetetlen robotjától, kellemessé teszik a nyarat maguknak és családjuknak, a közönség pedig az új rendet bizonyára csak helyeselni fogja.

A válság. Miután a király sem Werkerle, sem Andrássy, sem Kossuth és Apponyi kibontakozási javaslatához hozzá nem járult, Lukács László volt szabadelpárti pénzügyminiszter, mint a felség bizalmas embere vette kezébe a kibontakozás fonálát. A terv az volt, hogy ő szabadelvű ellenőrzéssel függetlenségi kormányt alakít. Első ízben Kossuth Ferenc, mint a függetlenségi párt feje, nem volt hajlandó tárgyalásba bocsátkozni vele, mert a koalíció még állt s Lukács László is a királynak csupán magán megbízása alapján kereste fel. Miután azonban a koalíciós kormány utolsó kísérlete is meghiúsult, mellyel a válság megoldására törekedett, Lukács László mint a király embere lépett érintkezésbe a függetlenségi párt vezérferfiaival. Kossuth Ferenc meghallgatta a király emberét s átvette az okiratot, melybe javaslatát foglalta, azzal a kijelentéssel, hogy a függetlenségi párt intéző bizottsága elé fogja terjeszteni, bár a maga részéről elfogadhatatlannak tartja. A nevezetes okirat így szól:

„Miután a koalíció felbomlott és a

48-as párt képezi a képviselőház többségét, ő felsége ezen többségre támaszkodva, kívánja a végrehajtó hatalmat gyakorolni. Ennélfogva az új kabinet tagjai a 48-as párt tagjaiból fognak kinevezetni, de — tekintettel arra, hogy több fontos kérdésre nézve ő felsége és a többség felfogása között ezidőszert még lényeges eltérések vannak — ő felsége fentartja magának azt, hogy a kabinet elnökét, továbbá a pénzügyi és belügyi minisztert a parlamenti pártokon kívül álló férfiak közül nevezze ki, akik ennélfogva nem mint pártnak képviselői, hanem mint a korona álláspontját képviselő bizalmi férfiak fognak a kabinetben helyet foglalni. Ennek a kabinetnek főfeladata lesz arra törekedni, hogy a korona és a Ház többsége között fennálló nézeteltérések elenyésztesse és ily módon egy, az állami ügyek sikeres vezetésére alkalmas, állandó jellegű guvernementális párt alakuljon ki. A többségi párt alólírott bizalmi férfai helyeslően az ímént megjelölt célt és a koalíció megszűnése dacára is érvényesnek ismervén el azokat a megállapodásokat, amelyek a korona és a koalíció között 1906. április havában létrejött paktumban foglaltaknak, hajlandóknak nyilatkoznak pártjuk nevében:

a) szolgáltatni mindazt, ami az állami élet szabályszerű működésének és a monarchia irányában elvállalt törvényes kötelezettségei teljesítésének biztosítására szükséges;

b) hajlandók a koronával egyetértőleg megállapítandó széles alapon megalakítani az általános választói jogról szóló törvényt;

c) amennyiben az új választási törvény alapján létrejövendő képviselőház megalakulása előtt az eddig említettek kivül a törvényhozás által megoldandó oly kérdések merülnek fel, amelyeknek megoldását az állam érdekeinek megkárosítása nélkül elodázni nem lehet, vagy amelyeknek elintézése határidőhöz van kötve, a többségi párt alulírott bizalmi férfai pártjuk nevében kijelentik, hogy amennyiben ezek végleges rendezése a többségnél elvi vagy más természetű nehézségbe ütköznék, hajlandók az ily kérdéseket ideiglenes törvényhozási intézkedésekkel megoldani.

Ezenkívül a bankkérdésben a következőket kívánják a párt részéről:

„A bankkérdésben a többség az önálló magyar jegybank álláspontján van.

— Kijelenti azonban a többség, hogy amennyiben nem sikerülne a koronát ezen álláspont helyességéről oly időben meggyőzni, hogy az önálló magyar jegybank 1911. január 1-re felállítható legyen, hajlandó az Osztrák-Magyar Bank szabadalmát a lejáratától számított három évre meghosszabbítani.“

Lukács László javaslatát először Kossuth Ferenc, azután a függetlenségi párt intéző bizottsága és végül a függetlenségi párt értekezlete egyhanguan visszautasította.

Levél a legutóbbi főszofigabiróválasztásról.

— Válasz a Délmagyarországnak. —

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Délmagyarország“ Szabadkán megjelenő napilap június 24-iki számában „Botrány a megyegyűlésen“, „Az ó-szabadelvűek kirohanása“, „Izgalmas főszofigabiró választás“ cím alatt egy közlemény jelent meg, amelyet távollétem következtében csak ma olvashattam. Anélkül, hogy a cikkel polémiába bocsátkoznám, a történeti igazság és a tárgyilagosság érdekében kénytelen vagyok a cikk-író által elferdített tényeket kiigazítani.

Minden alkotmányosan gondolkodó ember beismeri, hogy a törvények alkotmányos országban arra valók, hogy a többség akarata érvényesüljön, és hogy alkotmány és törvényellenes a többség akaratának érvényesülését elfojtani. A cikket közölt lap irányával azonos politikai hitvallásuk épen most mint parlamenti többség erős küzdelmet folytatnak a többségi elv érvényesüléséért és követelik annak respektálását. Nincs ebben az országban komoly ember, aki ezen törekvésüknek sikerét ne kívánná.

Bács-Bodrog vármegyében az 1867-es eszmék hívei képezik a törvényhatósági bizottsági tagok többségét, akik a legközelebbi elmult vármegyei közgyűlésen nem akartak egyebet, mint azt, hogy a palánkai főszofigabirói állás betöltésénél a kijelöltek sorában a pályázók közül olyan is kandidáltassék, akire szavazatukat adni óhajtották. E miatt eljártak Bács-Bodrog vármegye főispánjánál,

szemléltetővé tegyem személyem porhüvelyét, tetőtől-talpig levétttem magamat. A kép elkészült s a hátára emlékül ezt irtam: „A nemsokára feloldandó hetes hangzat feloldójának“. Ehhez mellékelt levelemben pedig intettem, hogy jövőre se ingadozzon dicséretes szorgalma, melynek eddigi gazdag eredménye folytán legközelebbi alkalommal a kérdéses hetes hangzatról fogok értekezni.

Alig teszem postára küldeményemet, amikor a várt fénykép megérkezik.

Minő meglepetés! Minő kellemetlen meglepetés!

Ismeretlenem, vagyis most már jól ismert özvegyem, szelleme földi lakát oly minden építészeti csin, izlés nélküli épületnek találtam, hogy a fénykép majdnem kiesett a kezemből.

A képet kísérő levél újabb is emlékeztetett az elküldendő cserepéldányra, biztosított özvegyem örök hálájáról s kérte türelmemet a feladványokat illetőleg még hátralevő levelek megírására.

Ujra meg újra szemle alá vettem a képet s egy vonáskát sem fedezhettem fel benne, melyet valaha meg tudnék szokni. Az érzélgő, ömledező, ábrándozó és áradozó összhang-tanítóból egy pillanat alatt száraz, hideg ellenpont-tudós lett s nagyon örvendtem, hogy még eddig egy szóval sem céloztam a szerelemre. Mert mit tennék most, ha például lázas állapotomban megkérte volna a kezét? Mit, ha erre — miként levelei hangjából ítélhetni, — igenlő választ kapok? Egyébiránt elhatároztam eddigi tanítói szerepemben

tovább is megmaradni és ehhez képest néhány kidolgozandó feladatot küldtem, melyeknek utolsója éppen a kérdéses hetes hangzat feloldására vonatkozott. S hogy a bensőmben pártoskodó érzelmeket ne is gyaníttassam, levelemet az eddigi szokott hangon irtam s egy pár szóval a becses küldményről is megemlékeztem.

Kíváncsian vártam aztán mindezekre a választ, de a posta — mely máskor nagy pontossággal szokott megjelenni, — kimaradt. Vártam napokig, egy pár hétig. Hasztalan. Tán beteg lett? Tán megsértettem levelem valamely hideg szavával? De hisz ezt minden áron kerültem, mint máskor. Ugy van; igen sok a feladvány s idő kell a kidolgozásra. Megint vártam egy hónapig. Sem levél, sem feladványok. Kétségkívül beteg, vagy tán éppen meg is halt. Mert leveleiből ítélve, felettébb szenvedélyes, finom tapintatu s valószínűleg sejtette hidegségemet.

Igy töprenkedve, egyszer egy divatlapba pillantok s bámulatomra olvasom, hogy özvegyem egy műkedvelői előadáson diadalokat aratott.

Azonnal mindent megfejtettem.

— Óh! vén bolond! — így szónokoltam magamhoz a tükör előtt, melyről a hetes hangzatok korában gyakran letöröltem a port, — óh! vén bolond! hihetted-e egy percig is s lehattél aggodalomban, hogy e taplós és borvirágos orr miatt valaki képes legyen Sappho sorsát választani? Hihetted-e egy percig is, hogy e minden tekintetben özvegyeméhez hasonló építészeti stílus akárkit

el ne riasztana a hetes hangzat megoldásától, el ne riasztana az idomtalan épületben lakó örök szellemmel való érintkezéstől?

Erre feleletül egyet sóhajtottam, mit valószínűleg özvegyem is tett.

Igy maradt a kérdéses hetes hangzat megoldatlan.

— Nos, zeneképiró barátocskám? — szólt Pozsonyi rosszul titkolt sóhajjal.

— Annyira tetszik nekem e kis kaland, hogy — ha ön beleegyezik, — közzéteszem s ámbár az ily képeknek nem vagyok barátja, ezáltal „A feloldatlan hetes hangzat“ című zenekölteménynek is akarva, nem akarva, magyarázóul szolgálak. Lehet, hogy az ön művében sok szép van; az enyémből, melyet el fogok készíteni elbeszélése alapján, azt a tanulságot lehet meríteni, hogy a szerelem nem éri be tisztán a szellemmel, hanem szükséges, hogy az ettől elváhatlan anyagnak is legalább türhető alakja legyen.

— Noha önnek sokban nincs igaza: a kaland közzétételét egy feltétel alatt nem ellenzem.

— És ez?

— Hogy „A feloldatlan hetes hangzat“ álnév alatt lásson világot.

— S ez álnév?

— Legyen... Pozsonyi.

— Máté... nemde?

— Ám legyen Pozsonyi Máté.

— Most Isten velünk!

— A viszontlátásig!

megkérdezvén őt, vajjon a kijelölésnél óhajukat támogatni fogja-e?

Hogy ne áltassuk magunkat, tisztában kellett lennünk azzal, hogy a főispán az általa kinevezett három kijelölő bizottsági taggal együtt feltétlenül a többséget alkotja és a vármegye törvényhatósági bizottsági tagjainak többsége által megválasztott három bizottsági tagot leszavazhatja.

A cikkíró azt mondja, hogy a régi szabadelvű rendszer hívei arra akarták kényszeríteni a főispánt, hogy az ő jelöltjüket kandidáltassa.

Feltesszük a kérdést, vajjon az-e a kényszer, ha a többség akaratának érvényesüléseért lépéseket tesz és küzd, avagy az, ha a főispán a törvényre hivatkozva a többség elé oly jelölteket állít, akiket az nem akar?

Nem hiszem, hogy a cikkíró kényszernek nevezné a 48-as függetlenségi párt azon törekvését, hogy a Korona óhajának, akaratának érvényesülését respektálja.

A cikkíró tehát igazságtalanul vádolta meg a vármegye törvényhatósági bizottságának többségét alkotó 67-es pártot, amikor az akaratának érvényesüléseért sikra szállt és a mikor ennek érdekében a kijelölő bizottságba beválasztott tagjainak eltávolítása által a kijelölés aktusának a törvény rendelkezéseinek megfelelő megejtését megakadályozták és ez által az egész választási eljárást érvénytelenítővé tették.

A kérdésben forgó cikk a közgyűlésen történt felszólalásomat szavaim értelmének rosszhiszemű elferdítésével oda magyarázza, hogy a nyílt ülésen egy tisztességes szolgabíró megátadtam azért, hogy szegény ember.

Nehogy azok, akik a történetbe beavatva nincsenek, akár engem, akár azt a pártot, melyhez tartozni szerencsés vagyok, ferde világitásban lássák, előadom, hogy nem tőlem és a 67-es pártból indult ki a pályázók anyagi viszonyainak felvetése, hanem a vármegye főispánjától, aki a vármegyei közgyűlést megelőző napon nála megjelent 67-es párti küldöttség előtt egyenesen és határozottan reá mutatott arra, hogy a 67-es párt egyik-másik jelöltjének jelöléséhez semmi körülmények között sem járul hozzá, mert azt meg nem engedni, hogy anyagi zavarokkal küzdők kerüljenek a fősolgabírói állásba. Amidőn pedig a küldöttség egyik tagja a főispán elé állította azt a tényt, hogy az általa jelölni kívánt és jelölt pályázónak is vannak adóságai, erre azt felelte a vármegye főispánja, hogy erről ő neki tudomása nincs. Felszólalásomban ezeket a tényeket soroltam fel szárazon és a vármegye főispánjának a jelöltek tekintetében felállított feltételeinek felemlítésénél előadtam, hogy a 67-es párt jelöltjei ellen a vármegye főispánja anyagi zavarokat hozott fel kifogásul akkor, amidőn az ő jelöltje is anyagi zavarokkal küzd.

Meg vagyok róla győződve, hogy minden komoly ember indokoltnak fogja tartani ily tényállás mellett a vármegye főispánja által elfoglalt álláspont elfogultságának és következetlenségének beigazolását.

A párt, melyhez tartozom, minden alkalommal beigazolta, hogy a tisztviselők megválasztásánál anyagi különbségeket, anyagi javak bírást az egyéni tisztességgel kapcsolatba hozni, avagy pláne arra a legtávolabbról is alludálni, vagy bárkinek a szegénységét jellembe fogatkozásnak tartani nem szokta.

A viszonyoknak, az embereknek teljes félreértése és félremagyarázása, a mondottaknak nagymértékű elferdítése szükséges ahhoz,

amelylyel a cikkíró engem és a pártot, amelynek tagja vagyok, megvádol.

Amennyire valótlan az, hogy én bárkinek bűnül róttam fel azt, hogy szegény ember, épp annyira légből kapott és valótlan az, hogy a 67-es párt botrányos közbeszólásokkal bántalmazott volna bárkit is.

A 67-es párt a fennforgott viszonyok között minden következmény nélkül távol is tarthatta volna magát a szavazástól, de tagjai szavazatának leadásával be akarta bizonyítani, hogy tetemes többség felett rendelkezik.

Midőn felkérem igen tisztelt szerkesztő urat, hogy ezen scraimnak b. lapjában helyt adni sziveskedjék, maradok

Kula, 1909. június hó 29-én.

hazafias üdvözléssel:

dr. Récsel Ede.

Az apatini tűzoltótestület jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Az apatini önkéntes tűzoltótestület folyó hó 27-én ünnepelte 30 éves fennállásának jubileumát, amely oly impozáns lefolyású volt, hogy a már sok viszontagságot átélte egyletnek évtizedek múlva is ragyogó fénypontja lesz.

Az ünnepély még 26-án, szombaton este a vendégek fogadtatásával és a szövetség választmányi ülésével vette kezdetét.

Az országos tűzoltószövetség képviselőiben megjelent Varga Lőrinc temesvári tűzoltóparancsnok, ki az előadói tisztet töltötte be. A választmányi gyűlésen felszólaltak Vojnits István alispán, a vármegyei tűzoltószövetség elnöke és Szigethy István ügyvezető alelnök stb. A szövetségi ügyek elintézése után megválasztották a versenybíró-ságot.

A gyűlést kedélyes és fesztelen ismerkedési estély fejezte be, amely a világos reggeli órákig elhúzódott.

Az apatini tűzoltózenekar vasárnap már a korai hajnali órákban felverte az alvó község csendjét és misére hívta a lakosságot és a tűzoltóság vendégeit.

A versenyterén a legnagyobb rendben folyt le a táborigi mise, melyet Rausch Mihály tűzoltó lelkész nyitott meg. A nagy misén körülbelül 450 tűzoltó jelent meg.

A mise után következett a verseny, amelyet azonban — sajnos — az eső nagyon megzavart. A verseny két csoportban folyt le. Az első csoportban részt vettek: Csantavér, Óverbász, Vajszka—Bogyán és Szond tűzoltótestületei, a másik csoportban pedig Bezdán, Bács és Kishegyes község tűzoltótestületei. Az első csoportban résztvevő versenyzők kocsifecskendő és angol dugólétraszerező gyakorlatokat, míg a másik csoport billenő rendszerű fecskendő és gráci támrudas létraszerező gyakorlatot mutatott be. A tűzoltótestületek a gyakorlatokat tökéletesen és teljes precizitással végezték. A reájuk bízott feladatokat a legfényesebb eredménnyel oldották meg, olyannyira, hogy tudásuk és készségük a versenyt néző közönséget valóságos meglepte és teljesen frappírozta. A győztes csapatok értékes és pompás díjakat kaptak.

Az első csoportban a szövetség első díját Óverbász kapta, melynek parancsnoka Salapáti Kálmán volt, a második díjat a csantavéri testület érdemelte ki magának, melyet Földi alparancsnok vezényelt. Szond és Vajszka—Bogyán pedig diszoklevelet kaptak.

A második csoportban a vármegyei szövetség díját Bezdán nyerte el (parancsnoka Kuzmann Miklós) és az Apatin község által kitűzött nagyszerű ezüst babérkoszorút Bács község tűzoltótestülete kapta.

Az egyéni díjakat kapták: Kuzmann Miklós, Salapáti Kálmán, Hartstein stb. Az egyéni létra, iskola és gyorszerelő gyakorlatokért 20 darab díjat osztott ki a versenybíró-ság.

Az apatini tűzoltótestület versenyen kívül mutatott még be Wilpert Jakab vezetése mellett fecskendő és létraszerező gyakorlatokat, melyek nagyszerűen sikerültek.

A verseny befejezésével a megjelent tűzoltóság gyönyörű diszfelvonulással tisztelt Vojnits István szövetségi elnök előtt.

Délután 1 órakor nagyszerűen végződő társasbéd volt, amelyen részt vettek: Vojnits István szövetségi elnök, Varga Lőrinc temesvári parancsnok, dr. Jovánovits József, dr. Késmárky Béla, Rechner Konrád, Szigethy István, Zányi Bódog (Szilberek) Limbeck K. (Szeged), Osztrogonác Ferenc (Óbecse), Ertl István (Bács), Zanbauer Ágoston (Ujvidék), Becker József (Apatin), Csirszka Konrád (Bezdán), Kuzmann Miklós (Bezdán), Demetrovits Sándor (Szabadka), Vermes Béla (Szabadka), Piukovits Imre, Milasin Andor és még számosan.

A társasbédre 18 bográcsban főzték az apatini halászkok a halpaprikást. Természetesen felköszöntőkben sem volt hiány. Az első toasztot Vojnits István mondta öfelségére és József főhercegre, mint az országos tűzoltószövetség védnökére. Dr. Késmárky Béla, a zombori tűzoltótestület elnöke az apatini tűzoltótestületet köszöntötte fel. Azután felszólt még Zanbauer, ki Vojnits Istvánt, mint a szövetség elnökét köszöntötte, Szigethy István Varga Lőrinc, Piukovits Imre a vendégekre, Becker Ferenc a zombori troubadourokra s még nagyon sokan nagyon sokakra.

Délután kiosztották a győzteseknek a megérdemelt díjakat. Este pedig a zombori troubadourok által rendezett kabaré estély és táncmulatság következett.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXXII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

H I R E K .

Személyi hir. Bichler Vilmos, a sztanicsi takarékpénztár igazgatója 4 heti tartózkodásra Karlsbadba utazott.

Kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Mályusz Károly budapesti lakost a zombori m. kir. pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá kinevezte.

Uj doktorok. Vécsei Oszkár a kolozsvári Ferenc József tudományegyetemen kitüntetéssel tette le a doktori szigorlatot a jogtudományokból. — Briedmann Andor helybeli hírlapíró társunkat ugyancsak a kolozsvári Ferenc József tudományegyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

Térzene az Erzsébet-ligetben. Szombaton, július 3-án este 8 órától 10-ig az Erzsébet-ligetben térzene lesz Köblöczky Andris zenekarának közreműködésével. Térzene alatt ülőhely a ligeti padokon egyszeri használatra személyenként 6 fillér. Belépődíj nincs.

Az Iparos Dalárda hangversenye. A helybeli Iparos Dalárda folyó hó 3-án az iparoskör kerti, kedvezőtlen idő esetén belső helyiségében hangversenyt rendez. A hangverseny érdekes műsora, mely jobbára az országos dalos versenyen előadandó darabokból van összeállítva, a következő: 1. Régi nóta. Lányi E.-től. Férfikar. 2. A vig szabók. Előadják: Krieg Károly, Muits Sándor, Ispánovits Mihály és Répits Ferenc. 3. Olasz dalok. Tomcsányi és Szántó-tól. Férfikar. 4. Én és a holdvilág. Magándal. Előadja Gruda Pál. 5. Vadászkar. Huber K.-től. Férfikar. Belépődíj: személyenként 1 korona 20 fillér, családjegy (3 személyre) 3 korona. Pártolótagok tagsági jegyük 2. szelvényével váltanak jegyet. Előadás kezdete fél 9 órakor. Műsor után tánc.

Jegyzőválasztás. Petróc község képviselőtestülete Dobszky Lodomér déronyai jegyzőt választotta meg — az elhalálozott Pinterovits Jenő helyébe — községi jegyzővé.

Péter és Pál napja. A két főapostol: Péter és Pál emlékeztétét ünnepelte kedden az egyház. De ez egyúttal a nyár ünnepe is volt. Péter és Pál napja az aratás megkezdését jelenti, amelynek eredménye nemesak a gazdáknak fontos, hanem az egész országra is, mert ennek gazdasági sorsa jórészt az aratás eredményétől függ. A diákoknak is nevezetes napja volt ez az ünnep. Ezen a napon tartották meg az egyes iskolák a szokásos évszázó Tedeumokat s a bizonyítvány-kiosztás után, boldogan széledt szerte nyári vakációra a diáksereg.

A megyei telefonhálózat. Bács-Bármegye törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez és kéri a megyei telefonhálózat kiépítését. Ehhez a megye az utalásból 320000 koronával fog hozzájárulni.

A zombori magán polgári leányiskolában a jövő iskolai évben a harmadik osztály is megnyílik. A beiratkozások szeptember 1—4. napjain lesznek. Az igazgatóság előjegyzéseket az egész szünet folyamán elfogad s felvilágosításokkal is szívesen szolgál.

A vonat alatt. A Szabadka felé menő vonat Horgos állomás előtt elgázolta hétfőn éjjel Ördög Ferenc munkást, akinek a lábát teljesen lemetszték a kerekek. A szerencsétlenül járt munkást vonaton szállították be Szegedre és a kórházban helyezték el, ahol egyik lábát amputálni fogják. Állapota nem halálos. A vizsgálat megindult, hogy terhel-e valakit felelőség a szerencsétlenségért.

A részegség halottja. Radák Salamon szabadkai fuvaros ittas állapotban ült fel fatömbökkel megrakott kocsjára és a lovakat kezdte ütlegelni. A lovak a palicsi uton megvadultak, a szekeret felfordították és a lezuhanó fatömbök Radákot agyonütötték.

Tekeverseny a függetlenségi körben. A zombori függetlenségi pártkörben f. é. július hó 11-én vasárnap délután rendezik az idei II-ik tekeversenyt. A verseny győztese között ismét három értékes díj kerül kiosztásra. Vendégeket szívesen lát a verseny rendezőse.

Madarászat. Titelből írják: Schenk Jakab, az országos ornitológiai egyesület központi asszisztense, szerdán Titelre érkezett, ahol Schick Ernő szolgabíróval ritka madárfajra vadászott. A titeli fensikon ugynevezett méhész madár, magyar papagály és fiatal gólyákat összefogdostak és gyűrűt raktak lábukra, hogy így vándorutjukat meghatározhassák.

Dalestély Szépligetben. A D. M. K. E. palánkai fiókja és a palánkai dalárda július hó 4-én, vasárnap este fél 9 órakor Szépligetben a kaszinó összes helyiségeiben a dalárda pénztára javára táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez. A dalestély műsora a következő: 1. Dalár induló. Ziegler Bélától, előadja a dalárda. 2. A haza. Abt Ferenctől, előadja a dalárda. 3. Der Käfer und die Blume von Veit, előadja a dalárda. 4. „Boka kesergője”. Zsadányi Armandtól, hegedűn előadja Torkos Kálmán palánkai ág. ev. tanító. 5. Magyar népdalok, előadja a dalárda. 6. Humoresken, előadja Weisz H. 7. Vadászinduló. Lányi Ernőtől, előadja a dalárda. 8. Würzburger Stützenmarsch von Becker, előadja a dalárda. — Belépődíj: személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor. 40 fil.

Megtámadta a rendőrt. Varga János dávodi rendőr vasárnap este nagy zajt hallott a korcsmából. Bement a korcsmába és rendre intette a duhajkodó legényeket. Unokaöccsese: Varga Sándor erre hozzáugrott, megragadta a torkánál és ki akarta dobni a korcsmából. A rendőr nagynehezen ellökte magától támadóját, kardot rántott és azzal védekezett. Varga Sándor mikor látta, hogy nagybácsija torkához többé nem férközhetik hozzá, felkapott egy sörös üveget és azt a rendőr fejéhez vágta. Varga János elszédült, nekivágódott az ajtónak és azzal együtt kibukott az utcára. A nagybácsit a járőrelők szedték fel és vitték haza, az unokaöccsését pedig a csendőrség letartóztatta.

Kifosztott ékszerész-üzlet. Nagyarányu betörés történt hétfőn éjjel Óbecsén. Ismeretlen tettesek feltörték Hirsenshauser Jakab ékszerészletét és onnan mintegy 180 darab aranytárgyat, órákat, nyakláncot, karperecet és gyűrűt elloptak. Az aranytárgyak értéke fölül van tizenegyezer koronán. Az elloptat ékszerek tokjait az óbecsei rendőrség megtalálta az ottani vasúti állomás mellett egy bokorban.

Lezuhant a toronyból. Popovics Gábor újvidéki ny. tanító 10 éves Boriszláv nevű fia vasárnap délelőtt három társával felosont a szerb püspöki templom tornyába verebeket és bögereket fogni. Egy veréb fészekből akarta a fiókat kivenni, mely magasan a párkány felett állott és akárhogy ágaskodott, nem birt hozzáférközni. Felmászott tehát a párkányra, a fészekbe dugta a kezét, ebben a pillanatban elszédült, elvesztette az egyensúlyt és lezuhant a toronyból a templom felső karzatára. Nyomban meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a fiu haláláért kit terhel a felelőség.

Hamis huszfilléresek. A kossuthfalvai vásáron ismeretlen tettesek primitív módon készített huszfilléreseket hoztak forgalomba. Habár a hamisítványok könnyen felismerhetők, mégis sok kereskedőt és gazdát csaptak be a hamis huszfilléresekkal, amelynek gyártót és forgalomba hozót keresi a kossuthfalvai csendőrség.

A vonat elé vetette magát. Paczolay István újvidéki vasúti tiszt neje június 29-én a vasúti hid mellett robogó gyorsvonat elé vetette magát, mely nyomban kioltotta életét. A csak 33 évet élt szerencsétlen nő állítólag nagyfokú idegbajban szenvedett és öngyilkossági szándékát erős idegroham hatása alatt követte el.

Vérontás a hajón. Újvidékről írják: Az „Európa” nevű vontatóhajó szombaton éjjel a nagy sötétség miatt kénytelen volt Újvidék felett, a kamenicai sziget alatt horgonyt vetni. A hajó tisztjei nyugovóra tértek, a legénység egy része pedig borozni kezdett, miközben Lotarascanu Jovita és Halas József matrózok összeszólalkoztak, majd késre mentek és Halas oly szerencsétlenül szurta mellbe társát, hogy az nyomban összeesett és néhány perc alatt meghalt. A rendőrség Halast letartóztatta.

Betörő a magtárban. Schumacher Frigyes bácsborsódi földbirtokos panaszt tett a csendőrségen, hogy Pollák István nevű cselédje felfeszítette magtárának ajtaját, kilopott onnan egy zsák tengerit és megszökött. A csendőrség a tolvaj cselédet a bácsborsódi erdőben elfogta, aki a kihallgatás alkalmával beismerte, hogy Schumacher magtárából négy izben lopott ki egy-egy zsák kukoricát, azt eladta és dohányt vásárolt rajta.

Tolvaj segéd. László László madarasi pékmester panaszt tett a csendőrségen, hogy segédei közül valaki állandóan lopkodja. A tolvaj hol néhány korona készpénzt emel el, hol csekélyebb értékű ékszereket, de legjobban kedveli a cigarettékat. A csendőrség a tolvajt Drágity Rádó kamenicai péksegéd személyében kinyomozta, ki is a lopásokat beismerte.

Magyar tengerre magyar.

Az első magyar hírlapírónak, Kossuth Lajos apánknek a nagy jelszavát mi törpe epigonja megtoldottuk jelzővel és a hírlapírói nagygyűlésünket a Balaton partján tartottuk meg, egybekötve a kellemesét a fölöslegessé.

Mert valljuk meg őszintén, a szép balatoni kirándulás alatt bizony a legkisebb gondunk volt az, hogy mi tulajdonképpen tisztujtó közgyűlés címén utazunk a Balaton partján.

Amilyen disznóban van Darányi ökegyelmessége a miniszteri tárcával, amelyet eddig a legkülönbözőbb kormányok alatt jó egészséggel viselt, meglehet, hogy a mostani válság után következő darabontok alatt megint ő lesz a földmívelési miniszter. („Darabont” az én helyesbített szótárom szerint mindenki, aki a miniszteri széket elfoglalja — előlem.) De óvatosságból fölteszem, hogy most igazán visszavonhatatlanul bucsuelőadást tartott a lemondásával. Ezen esetre pedig hivatásos kötelességem megírni, hogy ő igen nagyon szépen lekötelezte a V. H. O. Sz.-t (gyengébbek kedvéért: a „Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége”) avval, hogy ingen rendelkezésünkre bocsátotta 2 napra a Baross nevű szép gőzöst, amelyen tanyázva, danázva és némelyik elázva, végig hajóztuk a bájós Balaton gyönyörű partvidékeit. Kezdve Siófokon, át a part mentén Almádiba, onnan Balatonfüredre, Badacsonyra és Keszthelyre.

Megköszönöm szépen, hogy ha nem is a maga pénzén, de az államin meghajókázott 120 hálás újságíró, akik közül bizony nem egyre ráfért az a kedves geográfiai tudománygyarapodás, amiben így a legkellemebb peripatetikus módon volt részük.

Szörnyen csodálkozott némelyik, amikor a mi fáradhatatlan ciceronenk, Óvári Ferenc orsz. képviselő azt magyarázta, hogy most Veszprém megyében vagyunk, most Zalában, most Somogyban. Majd azt mondtam, hogy Óvári kedves kalauzolása megfizethetetlen volt. Pedig nem volt az, mert mi bizony megfizettünk neki, persze a magunk pénzével, hírlapírói potyajegygyel, megválasztottuk egyhangulag tiszteletbeli tagnak.

A kalauzolása már Siófokon, az első állomásunkon kezdődött, ahová különvonaton vitt bennünket (nem valami olcsón) a Déli vasut. Majd úgy voltunk ezzel a vasúti kedvezményvel, amit a D. V.-től kaptunk, mint én szoktam a szerkesztői potyajegyemmel lenni, amit a fővárosi színházaktól kapok. A

hordár legalább 2 korona, az illeték 1 kor. 60 fillér, becsületos uton pedig 4—5 koronáért már reggel megkaphattam volna azt a potyajegyet, amelyért estig drukkolni kell, hogy egyáltalán kapom. Egy idő óta most már ép ezért pénzen veszem meg a potyajegyemet és úgy érzem, mintha olcsóbban jutnék hozzá. Így tett a Délivasut is. A Budapestről Siófokra szóló jegy 6 kor. 28 fillérbe került, mert 3 korona kiállításil illetéket szedtek. Igaz, hogy visszafelé már elég olcsó volt az ut, 2 kor. 40 fillér Szentgyörgytől Budapestig. De a zsunaliszta, aki megszokta, hogy mindent ingyen kapjon, bizony dörmögött.

Már a Délivasuton gyarapodott a mi kollégáink földrajzi tudománya. Nagyon csodálkoztak, hogy Magyarországon is van egy Velence és fölhasználva az alkalmat, tucat-számra küldték az anizxokat, persze olasz bélyeg nélkül az ismerősöknek, rábizva egy kis leányra, hogy valamennyit egy faluban adja postára; hogy rajta legyen a „Velence” szó.

Egyáltalán esodálatos volt, hogy még az ilyen, állítólag a felvilágosodás élén marsirozó népben, mint hírlapírókéban, még mindig mennyire megvan a képeslapírásnak kannibál hagyománya. Amint kikötöttünk egy szép helyen, az első nem az volt, hogy körülnézzenek, hanem, hogy leüljenek képeslapot írni. Mindig mondtam „ne irjatok”, mégis mindig *irtunk*.

Siófokra érkezvén, elhittem a kollégákkal, hogy igazgatósági határozat, miszerint csak annak van szavazati joga a közgyűlésen, aki megfürdött. Egyik bácskai kollégának pedig, aki azzal védekezett, hogy ő a mult héten fürdött otthon, kijelentettük, hogy ezt csak hivatalos igazolvány ellenében fogadjuk el valónak.

Mikor aztán az előzékeny fürdőigazgatóság azt is tudtul adta, hogy a fürdésért fizetni nem kell, természetes, hogy azok is rászánták magukat, akiket esetleg a magyar „smucig” jelzővel illethették volna a hírlapírók kevés számú ellenségei és akikre épen ezért leginkább fért rá a tisztálkodás.

A borus idő elmúlván, a fürdés után egész más szint mutatott a szép magyar tenger, amit annak tulajdonítottunk, hogy 120 hírlapíró fürdött meg benne.

Siófokon Váradi Gyula vendéglős jóvoltával potyabédet ettünk. Igaz, hogy 4 koronát fizettünk teritékenkint, de ami jót, izléseset és ügyesen kiszolgált, mi ezért a pénzért kaptunk, élvezvén hozzá Magyar debreceni zenekarának szebbnél-szebb magyar dalait, az anyyi és olyan volt, hogy ezt csak ajándéknak mondhatjuk.

A potyázás egyáltalán vörös fonálként húzódik végig emlékeinken. A hajón egy bájos kis leányka jelent meg közöttünk. No kérem! Csak a Balatoni Szövetség füzetkét osztogatta, amelyek a bejárando partokat írják le, de mi már azt hittük örömmel, hogy ő a Hableány, ahová pedig csak másnap kaptunk szállást.

Az egész kirándulásnak remek idő kedvezett.

Mintha csak az Uristen is, aki tudhatja, hogy bizony ellene van a legtöbb embernek panasza, jónak látta volna, hogy magára ne haragítsa az újságírók hadát és inkább a legjobb időt küldte ránk, csak hogy ki ne szerkeszszük.

Siófokról megy a hajó, a „Baross” és visz bennünket a parton kerülővel Almádiba. Mindenütt Óvári magyaráz, dirigál, vezet. A parton ünnepi beszéd fogad bennünket, aztán megnézzük a szép telepet; Óvári itat, a cigány üldözi minden lépésünket, aminek tulajdonítható, hogy itt nem maradunk soká. Vitt a gőzös tovább Füredre.

Itt is a hajóhídon üdvözöl egy kedves pap, Szávay elnök megköszöni, megyünk a Kisfaludy szobrához, megkoszorozzuk, Szávay beszél, utána rágyújtunk a himnusra, én meg körülnézek, hogy hol marad Vértesi elnök zárószava.

A vacsora alatt megint fölköszöntenek, megint köszönnék, utána táncolunk, a hevesiek isznak és More vezetésével megvárják a reggelt, hogy el ne aludják a 6 órai fölkelést.

Reggel utrakelve, végigélvezzük a mesés panorámát Badaacsonyig. Itt fölkalauzolnak bennünket egy hegyre, amely még a Telecskai Dombokhoz szokott fáradhatatlan hegy-mászó bácskaiakat és torontáliakat kifárasztotta, de aztán fényesen kárpótolta azzal a páratlan képpel, amelyet a hegytetőről és a keresztől nyerhető kilátás nyújtott. Itt vendégelte meg a szomszéd birtokosság a szomjas hadat olyan híres italokkal, amelyeknek a dicsérete majdnem megingatta az én anti-alkoholista lelkemet is, (de azért ellentálltam, a másik társam goodemplarius Knezy Lehel barátom nyilván gyengének érezte magát, mert Füredről hazaszökött.)

Itt fönn kellett volna a közgyűlésnek lennie a hegyen,

Szávay Percelünk, (zsarnokoskodásában leföz minden háznagyot), meg is nyitotta a gyűlést proformat, de mindjárt kijelentett három határozatot egyhangulag elfogadottnak: 1. hogy a gyűlést lenn folytassuk a szállodában, 2. hogy Óvárit egyhangulag t. bel taggá válasszuk és 3. hogy emléktáblával örökítsük meg itt fönn a gyűlés helyét. Mind a három indítványt oly lelkesedéssel szavaztuk meg, hogy még az én örök kuruc szívem sem lázadt föl az ellen, hogy mily jogon volt már előre elkészítve, a tábla felirata rávésvé és 3 perc mulva föl is szegezve, a legszebb kilátásu helyen álló kereszt mellé egy fára. Emléklül a hegyről lávaszerű közetdarabokat hoztunk, ami az ilyen vékonydongájú (hírlapírói jövedelemből élő) kollégának, mint jó magam is, nagyon üdvös volt, hogy a szél le ne fujja a hegy tetejéről.

Lejövet kegyelettel betolakodtunk abba a kis szobába, ahol Kisfaludy lakott és beirtuk a nevínkét egy nagy lapra. Fölteszem, hogy emlékkönyv volt és nem obligáció. De, ha az utóbbi, akkor sem megy vele sokra, aki elibénk tette, mert hiszen mind — újságírói aláírás.

Nagy raffineriával csinálta azt a mi erőszakos elnökünk, hogy előbb végigjárta velünk a Badaacsony tetejét. Mert mire mi a „Hableány”-hoz címzett szálló hüs ölébe érkeztünk, olyan éhesek, szomjasak és fáradtak voltunk, hogy minden obstrukciós szónokunk lemondott a kifogásokról és elfogadtunk mi mindent, csak hogy se beszélni, se hallgatni ne kelljen.

Azon kezdte Szávay, hogy a hegyen tartott megnyitóját (megjegyzem egy szót sem szolt) szabad-e ismételnie, — persze tiltakoztunk.

Aztán felolvasottnak elfogadtunk egy 1½ órás titkári jelentést, elfogadtunk minden költségvetést, és amikor Barát Ármín egy hivatalos jelentéséhez pár magyarzó szót akart fűzni, rászolt, hogy

— nem engedheti meg, hogy a szónok önmagát közbeszólásokkal zavarja.

Vadász kollégánk zajos helyeslés közt mutatott rá arra a sok cipészre, meg vigécre, akik szerkesztői jegyeket kapnak a vasutra, míg a sajtó legérdemesebb munkásainak még a főispánok sem bírnak (?) kijárni kompetens jegyet. De a legzajosabb helyeslés közben is rászolt az elnök, hogy

— ne zavarjuk a szónokot azon üdvös ígéretének a beváltásában, hogy rövidre fogja szavait.

Akik meg komolyan ellenkezni akartak, és névszerinti szavazást kértek az elnöki ki-nevezés által eszközölt választások ellen, mint két heves szabadkai kollégánk, azt meg avval torkolta le az elnök, hogy mutassanak föl 20 aláírást, aki kéri a szavazást. Mire szegények megfordultak volna, hogy aláírásokat gyűjtsenek, már be is rekesztette a közgyűlést és rohant az éhes had az asztalokhoz. Birtokon kívül talán még most is *faragnak a fenyvesek* árnyában tiltakozást a szabadkaiak.

A berekesztés előtt még egy sollennitást kellett elszenvednie, a saját szavai szerint „további 3 évig az elnöki székhöz göresösen ragaszkodó” Szávay Gyulának. Rábel László dicsérte fejbe a 25 éves írói jubileuma alkalmából, amit avval köszönt meg, hogy a meg-lepetést, „amelyet így beszéltünk meg” nagyon sikerültnek mondta.

Hogy a badaacsonyiak az ő híres boruk mellett el nem engedtek néhány dikiót, az csak természetes. A badaacsonyi kulturegyesület (amelynek azonban nyilván a szőlökultúra adja meg a legnagyobb jogosultságot) kitett magáért, majdnem oly jól, mint a Balatoni Szövetség, amelynek elnökétől, Óváritól itt vette át Sági János keszthelyi szerkesztő a kalauzolás és rendezés nemes tisztét, avval ijesztvén bennünket, hogy a keszthelyi programszerű kirándulás tetejébe még egy hévizi kirándulást is rendezett másnapra, ahol szintén paradé, lakoma sat. van kitűzve.

Megjegyzem, hogy ide már én sem mentem el és így, ha később erről referálni találnék, ne higgyenek el belőle semmit sem.

Keszthely volt a következő állomásunk. Szávay szerint az utolsó, mert hogy ő tovább nem ment, de kétségtelenül a legszebb.

Gyönyörűen és izléssel feldiszipelt csolnakok egész raja fogadta hajónkat a kikötőben. A legmesszebb jött élénk egy zenés nagy csolnak; rajta a mi bohéme testvéreink, a színészek. Szalkay Lajos társulata működik Keszthelyen és az megragadta az alkalmat, hogy kitegyen magáért, hogyha ünnepelni kell a sajtót, (amelynek a kritikájára állítólag egyikük sem kíváncsi, de amelynek minden lapját korán reggel mindenekelőtt a színész veszi meg, hogy ha mérgeledik is azon, amit róla irtunk, de legalább örüljön annak, amit a kollégáiról rosszat mondtunk, vagy jót nem mondtunk.)

Amig egy egész flotilla szebbnél-szebb lányok és asszonyok kormányozta díszes csolnak vette körül a Baross, a hajóhídon megint ünnepi szónok fogadott, a városka jegyzője. Minden egyes kiszállóról külön karszalagos rendezőség gondoskodott, nyomtatott programot nyomva a markába és bediktálván a szállói szobák számát, amelyet díjtalanul becsátottak a rendelkezésünkre.

A tenger szépsége, no meg az, hogy itt sem kellett fizetni, megint belecsalta a kollégákat a vízbe. (Ki tudja, meddig fogják megint nélkülözni ezt a fényűzést?)

A lakásokról oly bőven volt gondoskodva, hogy még a papkollegák is úgy voltak bejelentve: Romanetz és neje, Mészáros és neje.

Persze, volt hely és kényelem bőven. A remek fürdőhelynek, mert Keszthely az, ha nem is hirdeti magát annak, ami nagy mulasztás, városi részéből épen csak a Festetich kastélyt bámultak meg kívülről. Habár nem is volt rajt a tatai hirhedt felirat, hogy kutyának és zsidónak tilos a bemenet, óvatosságból nem engedtek be senkit, mert igazán nehéz lett volna a személyválogatás, ha esetleg a fenti elvet akarták volna alkalmazni velünk szemben.

Az est „velencei ünneppel” kezdődött. A színtársulat egy nagy stéget díszített föl, míg a Ganz cég az egész parton végig, a hajóhídat és a hajót is villamos égőkkel ékesítette föl, amelyek mesés képet nyújtottak. Ezen a hajón volt a zenekar és a társulat énekes személyzete, amely a Cigánybáró első felvonását remek hatással énekelte. A társulat tagjai a később tartott kabarében is részt vettek, (Borbély Lili, Gyenes.) de a legnagyobb tetszést mégis ez a festői kép nyújtott, amelynek a függöny legördülését avval pótolták, hogy egyszerre eloltották a hajó egész kivilágítását, míg a tapsra újra látható lett a bókoló színész nép. Dalárda énekel, kabaré improvizációk nevetették meg a közönséget, persze köztünk a kollégáink, főleg a nőkollegák, Szederkényi Aura és Adám Éva keltvén a legnagyobb érdeklődést. Vacsora után tánc volt kivilágos kivirradt.

A reklámnak és a zajnak a mestereit Keszthelyen lefözték, mert habár Almádiban is, de főleg Badaacsonyban nem sajnálták tőlünk a puszkaport és hatalmas tarackozással üdvözöltek és bucsuztattak bennünket, zajban, reklámban és ünneplésben a legkülönbet Keszthely nyújtotta. Olvastuk a nem nekünk szánt hatalmas falragaszokat, amelyeken a rendezőség a város díszítettését, fellobogóztatását kéri és volt is fényes sikere a buzgólkodásnak.

Hírlapíró egyesületünkben sok a jeles író. (Ugyan melyik nem az.) De a legkülönbnek nem az elnökünket, alelnököket, vagy a titkárunkat tartom, sőt... még magamat sem. Hanem Sági Jánost, a keszthelyi főrendező újságírót.

Ha ő képes volt elhíttetni az ő városa kedves népével, hogy minket, újságírónépséget szeretni érdemes, akkor az ő tolla a legragyogóbb, a legfényesebb sikert érte el és mellette le kell hogy tegyünk a miénket!

Pataj Sándor.

TANÜGY.

Női kereskedelmi tanfolyam Zomborban.

A zombori női kereskedelmi tanfolyam a folyó év szeptember havában immár negyedik évébe lép.

E hírrel kapcsolatban szükségesnek tartjuk e tanfolyamnak, mint a nő gyakorlati kiképzésére szolgáló egyik elsőrendű intézménynek bővebb ismertetését, hogy ebből az érdekeltek, szülők és leányok kellő tájékozást merithessenek.

A női kereskedelmi tanfolyamnak az a célja, hogy a kereskedelmi s általában közgazdasági szakismeretek, irodai főbb ismeretek, valamint az ezekkel összefüggő gyakorlati ügyességek elsajátításával oly képesítést nyerjenek a nők, amellyel az életben egyszerű mint könyvelők, pénztárosok, levelezők s egyéb üzleti alkalmazottak kenyérkereseti pályát szerezhethetnek maguknak; másrészt — s ez is nagyon fontos! — oly ismeretek birtokába jussanak, amelyekre, mint a család tagjainak, pl. mint leánynak vagy feleségnek az iparos vagy kereskedő apa, illetve férj üzletében segítőként, — s általában mint okos gazdasszonynak a háztartásban szükségük van.

Az utóbbi szempontból tekintve a dolgot, felette fontos, hogy a nők egy bizonyos fokú gyakorlati szellemet szivjanak magukba, hogy a megélhetés nehéz körülményei között

a helyes *beosztás* elvével megismerkedjenek, hogy a boldogulásnak alapfeltételét: a bevételnek és kiadásnak okszerű „egyenlegét” meg tudják állapítani és következetes, böles előrelátással fentartani.

Főleg ilyen szempontokból kívánatos a nőknek gyakorlati kiképzetése.

A női kereskedelmi tanfolyamban a tanítás 10 hónapig — szeptembertől június végéig — tart. A tanítás nyelve természetesen magyar.

A női kereskedelmi tanfolyam a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről az iparoktatási főigazgató Mártonffy Márton, m. kir. udvari tanácsos, közvetlen felügyelete alatt áll. A kereskedelemügyi miniszter a tanfolyam működését szintén ellenőrizteti.

A tanfolyamba olyan növendékek vehetők fel, akik a polgári vagy felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium negyedik osztályát sikerrel elvégezték. Akiknek egyik-féle bizonyítványuk sem volna, azoknak a magyar nyelvből és fogalmazásból, a számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatot kell tenniük.

A növendékek 10 korona beiratási díjat és 120 korona tanítási díjat fizetnek. Az utóbbi vagy egyszerre, vagy félénként, vagy pedig 12 koronás havi részletekben fizethető.

A tanítást a zombori felső kereskedelmi iskola tanárai végzik. A tanítás ideje alatt s az óráközökben a növendék *állandóan női felügyelet alatt vannak.*

A tanfolyam rendes tárgyai a következők: 1. kereskedelmi számtan; 2. egyszerű és kettős könyvvitel; 3. kereskedelem és váltóismeret; 4. irodai munkálatok és kereskedelmi levelezés; 5. német nyelv és levelezés; 6. kereskedelmi földrajz és áruismeret; 7. gyorsírás; 8. szépírás. Rendkívüli tárgy: a gépírás, melynek tanulásaért azonban külön díj nem jár.

Mindezen tárgyakat két félénként át heti 18—18 órán át tanulják a növendékek, s az iskolai év első felének végével, januárius 31-én, tanulmányi előmenetelükről értesítőt kapnak.

Az iskolai év végén a vallás- és közoktatásügyi minisztérium iparoktatási főigazgatójának vagy helyettesének elnöklése, valamint a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttjének társelnöklése mellett történnek az írásbeli és szóbeli záróvizsgálatok, melyeknek sikeres kiállásáról a növendékek az egész vizsgáló-bizottság által aláírt bizonyítványt kapnak.

E bizonyítvánnyal a tanfolyamot végzett nőnek ut nyílik tisztességes kenyérkereseti pályára; aki pedig erre nem volna ráutalva, annak bizonyíték oly ismeretek szerzéséről, melyek a családi életben mindenkor csak javára szolgálnak.

Az 1909—10. évi női kereskedelmi tanfolyam szeptember 5-én kezdődik. *Beiratkozhatni az egész szünidő alatt* a tanfolyam igazgatójánál, *Novákovits Izidor* tanárnál, a 10 koronás beiratási díj lefizetése mellett, *vagy pedig a helybeli felső kereskedelmi iskolában az intézet bármelyik tanáránál.*

NYILTTÉR. *)

Alapítva: Dr. ROTH AD. Telefon 1886. 51-17.

Testegyenésítő gyógyintézete és szanatoriuma

Budapesten, VII. ker., Stefánia-ut 55. szám.

Bejáró és bennlakó hát- és lábbetegeknek. (Elferdülések, izület és csontgyulladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hessing-féle járó és Dr. Roth-féle automat. egyenésítő gépek és corsettek részére. Svéd-torna, gerincnyújtás, massage stb. 26—18
Mérésékelt árak. — Kívánatra prospektus.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

RITKA ALKALOM OLCSÓ ÉS JÓ BUTOR BEVÁSÁRLÁSÁRA!!

A ZOMBORI IPAROSOK

ÁRUCSARNOKÁNAK

butorkészlete a tagoknak egy alkalmi beszerzése következtében oly nagy mértékben gyarapodott, hogy **választék, jó minőség és versenyképes olcsó ár** tekintetében minden igényt ki tud elégíteni. Aki tehát jól és olcsón óhajt butort vásárolni, a saját érdekét szolgálja, ha a **környék eme legnagyobb áruházát** mielőbb megtekinti.

Ugyanott elsőrangú
!! kárpitosműhely. !!

10-1

•° Eladások havi részletekre is! •°

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 31

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. **Több waggon rendelésnél árendemény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb árakon szereshetők be.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvéteik.

Tisztelettel 100-79

MERKL JÁNOS SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

EGYETÉRTÉS

A legrégebbi és a legjobban
értesült magyar újság az

A társadalom minden körében
egyformán kedvelik. A
magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy hóra 2.40 K.

Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**

Szépirodalmi főmunkatárs: **Eötvös Károly.**

Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán
hirdetéseivel minden iparos
és kereskedő az Egyetértésben
biztos eredményt ér el.
Minden cikk hirdetése alkalmas,
mert olvasóközönsége
vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

MÉHÉSZEKNEK FONTOS!

Az első magyar kereskedelmi méhteleg tulajdonosa: KÜHNE FERENC UTÓDA, Budapest, I. ker., Attila-utca 99. sz. ajánlja dusan felszerelt raktárat a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból, pontosan és lelkiismeretesen készítve, továbbá mindennemű eszközöket és számszámokat, melyek a méhészkedéshez kívántatnak a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909 évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzéknek „Méhészeti Útmutató“-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugmint bármennyű utasítások és tanácsok is kívánatra közöltnék. *—14

23977. szám

alisp. 1909.

2406/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Járásom Kula községében leköszönés folytán megüresedett s évi 900 korona készpénz fizetéssel javadalmazott községi III-ik irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi július hó 20-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. június 24.

Dr. B U D A Y,

főszolgabíró.

2-2

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 34011/I. c. 1909. számú rendeletével a bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut Paripás, Pinczéd és Urszentiván községek között elvonuló 15700—27335 km. szakaszának az 1904. évi XIV. t. cz. 11. §-a alapján a vármegye által felveendő költsön terhére leendő kiépítését és azok költségeit engedélyezvén, ezen munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél a következő munkák fognak vállalati uton biztosítani:

- a) földmunka;
- b) alapkő, zuzott kavics, kötő- és fedőanyag előállítás, vasuti vagy vízi szállítása, lerakása, helyszínére való fuvarozása és a kőpálya előállítás;
- c) betoncső átvezeték építése;
- d) kerékvető felállítása.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenkint külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított 40 hét, mely időbe a november hó 1-től március hó 1-ig terjedő téli időszak nem számítatik be.

3. Az ajánlatok egységárral teendők; százalékos árendeményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.“

„Ajánlat a 23977/alisp. 1909. számú versenyárgyalási hirdetésben a bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut 15700—27335 km. szakaszának kiépítésére vonatkozólag kiírt munkálatokra.“

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ban körülírt minőségű kőekkel tehető ajánlat. Az ajánlott kőanyag mindenik fajtajából az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlatához ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó. Csatolandó továbbá az ajánlati költségvetés, melynek megfelelő rovatába az egységárak és a tételek összege feltüntetendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és a pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási utépitkezések kőanyagaira érvényben lévő viteldíjkedvezmény vállalkozónak is biztosított azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakományal terhelt zárt vonatokban szállítandók, mert a kedvezmény csak teljes vonatokra érvényes.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak megajánlásánál figyelembe veendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1909. évi július hó 15-ik (csütörtök) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapírokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1909. évi július hó 14-ik (szerda) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt (készpénzt, értékpapírt) az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás Zomborban, a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1909. évi július hó 15-ik (csütörtök) napjának délelőtti 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, az ajánlati költségvetés és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetemény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhető be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munkafeltételek értelmében, — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatokhoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

10. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

11. A munkálat odaitélése felett a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt végérvényesen, ki a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Zombor, 1909. évi június hó 25-én.

VOJNITS ISTVÁN,
alispán.

22179. szám
alisp. 1907.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenytárgyalási hirdetemény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a katymári vasutállomáshoz vezető törvényhatósági közut Katymár községen átvonuló 0·100—1·470 és 0·0_a—0·511_a) km. szakaszán az 1904. évi XIV. t.-cikkkel engedélyezett állami beruházási hitel terhére végrehajtandó utépítési munkálatokat 33386/I—c. 1909. szám alatt kelt intézvényével engedélyezvén, a szóbanforgó munkálatokra ezennel nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépítkezéseknél vállalati uton a következő munkálatok lesznek végrehajtandók:

- a földmunka;
- a kő, kavics, zuzalék és fedőhomok beszerzése, vasuti vagy vízi szállítása, kirakása és az uttestre kifuvározása;
- kövezési, burkolási munkák és kerékvetők (utszekerény kiemelése, alapkövezés, kavicsolás, lejárók hasított kőburkolata, kerékvetők beszerzése, kifuvározása és elhelyezése);
- betoncső áttereszek építése.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenkint külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje 190 nap, az 27 hét, mely időbe a november hó 1-től március hó 1-éig terjedő téli időszak nem számítatik.

3. Az ajánlatok egységárrakkal teendők; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.“

Ajánlat a 22179. alisp. 1909. számú versenytárgyalási hirdetésben a katymári vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 0·100—1·470 és 0·0_a—0·511_a) km. szakaszára vonatkozólag kiírt utépítési munkálatokra.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ában körülírt minőségű kővekkel tehető ajánlat; az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 drb minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos

Nemesmilitics községben egy jóforgalmu

vendéglő, mészárszék és hentes-üzlettel

együtt, örök áron szabadkézből eladó.

A venni szándékozók Jankovics Gabornál tudakozódhatnak Nemesmiliticsen. 2—1

786/1909. szám.

Versenytárgyalási hirdetemény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur rendeletére a Mohács község felső végével szemben fekvő és a margittaszigeti ármentesítő társulat védőtöltésének 29—30 km.-ei közötti szakasza mentén szakadó dunai balpart biztosítása céljából 1909. évben végrehajtandó és 4500 köbméter első vagy másodosztályu, vagy ajánlattevő által megállapítandó arányban termelhető első és másodosztályu kőnek beszerzéséből, szállításából és beépítéséből álló munkálatoknak vállalatba adása céljából a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál 1909. évi július hó 15-én délelőtt 11 órakor nyilvános, zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek. A végrehajtandó munkálatok terve, a kötendő szerződés mintája, valamint az annak kiegészítő részét képezendő általános és részletes feltételek a hivatalos órák alatt a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál megtekinthetők és nyanyott szerezhető meg az ajánlati minta is.

Az ajánlatok — melyeket az ajánlati feltételek szerint és az előírt minta használatával kell kiállítani — a fent jelzett nap délelőtti 10¹/₂ órájáig a zombori m. kir. folyammérnöki hivatal főnökénél nyujtan-dók be.

Zombor, 1909. évi június hó 29-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

1262, kig. 1909. szám.

Árverési hirdetemény.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye kiskőrösi járásába kebelezt Bajaszentistván nagyközség előjárósága részéről közhírré tesszük, hogy a község belterületén fekvő, a bajaszentistváni I. számú telekkönyvi betétben 182. helyrajzi szám alatt felvett ingatlant (ház és udvar 799 □ öl nagyságban) 1909. évi július hó 31-ik napján d. e. 10 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladjuk. A kikiáltási ár 9000 (kilencezer) korona, mely áron alól az ingatla eladatni nem fog.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirokban az árverés megkezdése előtt Bajaszentistván község pénztáránál letétbe helyezni kötelesek. Az árverés befejezte után a vételár készpénzben azonnal lefizetendő. Az adásvevési szerződés vevőre azonnal, — míg a községre az illetékes felsőbb hatóságok jóváhagyása után válik végérvényessé.

Tudomására hozzuk az érdeklődőknek, hogy az eladás tárgyát képező ingatlan Baja város közvetlen közelében, a forgalmas állami műút mentén, vasut- és gőzhajóállomás közelében fekszik s terjedelme folytán ipartelep, gyár, vagy hasonló célra is felette alkalmas.

Bárminemű bővebbi felvilágosítással a község vezető jegyzője készséggel szolgál.

Bajaszentistván, 1909. június 26.

Horváth Béla, Vuity Sándor,
vezető jegyző. 2—1 bíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírott zárgondnok közhírré teszi, hogy a sztapári határban, a sziváci-ut mellett lévő s a sztapári 1353. sz. betétben A. I. 1—2. sor, 3441/1., 3441/2. hr. sz. a. felvett 4 hold 1188 □ öl $\frac{1}{2}$ része, a sztapári 105. sz. betétben A. + 1. sor, 3704 hr. sz. alatt felvett 1117 □ öl, a sztapári 2295. sz. betétben A. + 1. sor, 3704/66. hr. sz. a. felvett 1117 □ öl s a sztapári 1267. sz. betétben A. + 1—2. sor, 3502 1. és 3502/2. hr. sz. a. felvett 7 hold 211 □ öl és 1036. ö. i. sz. ház s ugyanott A. + 1. sor, 3503—1. hr. sz. a. felvett 100 □ öl szántó 800 korona kikiáltási árban a helyszínén **1909. évi július hó 15-én** nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Bánatpénz 80 korona.

Tartozik ezen 800 korona, illetve a legmagasabb ígéretet tevő bérlő a megmunkálás és vetésért járó készkiadásokat is megfizetni.

Jelenleg 2 lánc kukoricával, 2 lánc kölessel, a többi muharral van bevetve.

A bérleti összeg az árveréskor azonnal kifizetendő, nemkülönben az ezt meghaladó készkiadásokért fizetendő összeg is.

Az árverés joghatálya az apatini kir. járásbíróskágtól teendő jóváhagyástól tétetik függővé.

Zombor, 1909. június 28.

Rajcsich Károly,

2—2

zárgondnok.

5134/tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nikolics Milán végrehajthatónak Sztricsévits György végrehajtást szenvedő elleni 141 kor. 60 fil. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíróskág) területén lévő, Zombor sz. kir. város határában fekvő, a zombori 3505. sz. betétben végrehajtást szenvedő tulajdonnál bejegyzett A. IV. 2—4 sor, 18252, 18253, 18251/2. hr. sz. 2 hold 914 □ öles jószág-terestre és 1020. ö. i. sz. háza 2079 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1909. évi július hó 30-ik (harminc) napján délután 3 (három) órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlanok az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adhatók. Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést feltüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, többé részt nem vehet.

Zombor, 1909. évi május hó 6-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bíró.

kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melybe az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és abba a pályázók be nem tekinthetnek.

A kőanyagok (kavics) szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási utépitkezések kőanyagaira érvényben levő viteldijkedvezmény vállalkozónak is biztosítatik azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakományval terhelt zárt vonatokban szállítandók.

Ezen körülményt az ajánlattevők a kőanyagok egységárainak a felajánlásánál figyelembe venni tartoznak.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1909. évi július hó 15-ik (csütörtök) napjának d. e. 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1909. évi július hó 14-ik (szerda) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1909. évi július hó 15-ik (csütörtök) napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és részlettervek, az ajánlati költségvetés, rajzok, minták és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványai ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatokhoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat odaitélése felett végérvényesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt, ki is a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Zombor, 1909. évi június hó 25-én.

VOJNITS.

alispán.

23301. szám

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

alisp. 1909.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 28388/I. C. I. 1909. szám alatt kelt intézkedéssel a jánoshalmi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 0-00—1-880 és a kiágazás 0-00—0-175 km. szakaszán végrehajtható utépitési munkálatokat és azok költségeit az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. cz. 11. §-a alapján a vármegye által felveendő költsön terhére engedélyezvén, ezen munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél vállalati uton a következő munkák lesznek végrehajthatók:

- a) földmunka;
- b) kő, kavics és zuzalékanyagok beszerzése (a kőanyagok termelése, vasuti vagy vízi szállítása, a helyszínére való kifuvarozása és idomba rakása);
- c) kövezési, burkolási munkák és kerékvető, utszekerénykiemelés, alapkövezés, kavicssterítés és padkarendezés, valamint a lejárók kiburkolása;
- d) betoncső átteresztők építése.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők: munkanemenkint külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje 219 munkanap, azaz az ünnepek és várható esős napok beszámítása 33 hét, mely időbe a november hó 1-től márczius hó 1-éig terjedő téli időszak nem számítatik.

3. Az ajánlatok egységárrakkal teendők; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.”

Ajánlat a 23301. alisp. 1909. számú versenytárgyalási hirdetésben a jánosalmi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 0-0—1880 és a kiágazás 0-0—175 km. szakaszán teljesítendő utépítési munkálatokra.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ában körülírt minőségű kőekkel tehető ajánlat.

Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melybe az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelirányzat csatolva nem lesz, ennél fogva a pályázók be nem tekinthetnek.

A kőanyagok (kavics) szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási utépítkezések kőanyagaira érvényben levő viteldíj kedvezmény 400 tonna rakománynyal terhelt zárt vonatokban szállítandók.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak a megajánlásánál figyelembe veendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1909. évi július hó 15-ik (csütörtök) napjának d. e. 9. órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1909. évi július hó 14-ik (szerda) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolui nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1909. évi július hó 15-ik (csütörtök) napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és részlettervek, az ajánlati költségvetés, rajzok és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhető be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatokhoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

10. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

11. A munkálat odaitélése felett végérvényesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt, ki is a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Zombor, 1909. évi június hó 25-én.

VOJNITS s. k.,
alispán.

Magánjáró **CSEPLŐ**
M - **GARNITURA** -

legjobb karban azonnal

•• **ELADÓ.** ••

0000 Bővebbet: 0000

³⁻²
TELTSCH GÁSPÁR,

lát- és műszerésznél,

•• **ZOMBORBAN.** ••

1640/végreh. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1909. évi 6678. számú végzése következtében dr. Hirman Ferenc zombori lakos javára 800 korona és járulékaik erejéig 1909. évi június hó 3-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 6420 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és gazdasági szerek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1909. évi V. 1093/2. számú végzése folytán 800 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 94 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Zomborban adós szállásán leendő eszközésére 1909. évi július hó 16-ik napjának délelőtti 9¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. évi június hó 26-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

2678/kig. 1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A felsőkaboli körorvosi állásra újból pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **f. évi július hó 26-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása: 1600 kor. készpénz évi fizetés, a vármegye törvényhatósági bizottsága által 2420/alisp. 3/jkv. 1909. sz. a. kelt véghatározattal megállapított — de még jogerősen jóvá nem hagyott — évi 600 kor. lakpénz és Felsőkaboli község részéről évi 160 kor. trachomások kezelési díja, amíg a községben trachomások vannak.

Titel, 1909. évi június hó 21-én.

SCHICK ERNŐ,

2-2

szolgabíró.